

RETTENS DOM (Femte Afdeling)

7. juni 2005 *

I sag T-316/03,

Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft AG, München (Tyskland), ved
Rechtsanwälte G. Würtenberger og R. Kunze,

sagsøger,

mod

Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design)
(KHIM) ved D. Schennen og G. Schneider, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

* Processprog: tysk.

angående en påstand om annullation af afgørelse truffet den 26. juni 2003 af Fjerde Appellkammer ved Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) (sag R 337/2002-4) vedrørende registrering af ordmærket MunichFinancialServices som EF-varemærke,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Vilaras, og dommerne E. Martins Ribeiro og K. Jürimäe,

justitssekretær: fuldmægtig C. Kristensen,

under henvisning til stævningen, der blev indleveret til Rettens Justitskontor den 12. september 2003,

på grundlag af svarskriftet, der blev indleveret til Rettens Justitskontor den 19. januar 2004,

efter retsmødet den 13. januar 2005,

afsagt følgende

Dom

Sagens baggrund

- 1 Den 15. juni 2001 indgav sagsøgeren en EF-varemærkeansøgning til Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) (KHIM) (herefter »Harmoniseringskontoret«) i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20. december 1993 om EF-varemærker (EFT 1994 L 11, s. 1), som ændret.
- 2 Det varemærke, der er søgt registreret, er ordmærket MunichFinancialServices.
- 3 De tjenesteydelser, som registreringsansøgningen vedrører, henhører under klasse 36 i Nice-arrangementet af 15. juni 1957 vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker, som revideret og ændret. De omhandlede tjenesteydelser svarer til følgende beskrivelse: »finansielle tjenesteydelser«.
- 4 Ved afgørelse af 18. februar 2002 afslog undersøgeren ansøgningen med den begrundelse, at det ansøgte varemærke var en beskrivelse af de pågældende tjenesteydelser og helt manglede fornødent særpræg i henhold til artikel 7, stk. 1, litra b) og c), i forordning nr. 40/94.

- 5 Den 18. april 2002 påklagede sagsøgeren undersøgerens afgørelse til Harmoniseringskontoret i henhold til artikel 59 i forordning nr. 40/94.
- 6 Ved afgørelse af 26. juni 2003 (herefter »den anfægtede afgørelse«), der blev meddelt sagsøgeren den 14. juli 2003, afviste Fjerde Appellkammer klagen med den begrundelse, at det ansøgte varemærke var beskrivende i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94.

Parternes påstande

- 7 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:
- Den anfægtede afgørelse annulleres.

 - Harmoniseringskontoret tilpligtes at betale sagens omkostninger.
- 8 Harmoniseringskontoret har nedlagt følgende påstande:
- Frifindelse.

 - Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

- 9 Sagsøgeren har i det væsentlige anført et eneste anbringende, nemlig at artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94 er blevet tilsidesat.

Parternes argumenter

- 10 Sagsøgeren har for det første gjort gældende, at en almindeligt oplyst, opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger ikke uden videre vil kunne forstå det semantiske indhold af det ordmærke, som danner det ansøgte varemærke, og at det derfor ikke kan konkluderes, at varemærket er af en sådan art, at det ikke kan beskyttes.
- 11 Sagsøgeren har herved anført, at ordmærket MunichFinancialServices ikke er en beskrivelse af de tjenesteydelser, der er omhandlet varemærkeansøgningen, da sammensætningen af de forskellige ord, som indgår i varemærket, i sig selv har en originalitet, som er usædvanlig. Det usædvanlige består i den omstændighed, at det omtvistede ordmærke ikke er udformet i overensstemmelse med de grammatiske regler for det engelske sprog. Det omtvistede ordmærke efterlader i øvrigt forbrugerne i fuldstændig uvished om karakteren af forholdet mellem stednavnet »Munich« og udtrykket »FinancialServices«.
- 12 Som dokumentation for, at det omtvistede ordmærke ikke er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94, har sagsøgeren endvidere for det andet henvist til den analyse, som generaladvokat Jacobs har fremlagt i punkt 61-64 i forslaget til afgørelse i Domstolens dom af 23. oktober 2003, KHIM mod Wrigley (sag C-191/01 P, Sml. I, s. 12447, på s. 12449).

- 13 Sagsøgeren har i den forbindelse henvist til, at der ved bedømmelsen af, om et varemærke er beskrivende, ifølge generaladvokat Jacobs skal foretages en vurdering af for det første den måde, hvorpå ordet forholder sig til varen eller tjenesteydelsen eller til en af dennes egenskaber, for det andet den måde, hvorpå ordet opfattes, og for det tredje betydningen af den egenskab, som varemærket henviser til i forhold til varen eller tjenesteydelsen, navnlig efter forbrugernes opfattelse.
- 14 Hvad for det første angår spørgsmålet om, hvorledes ordet forholder sig til varen eller tjenesteydelsen eller til en af dennes egenskaber, har sagsøgeren gjort gældende, at det som følge af den grammatisk set usædvanlige karakter af den ordsammensætning, der danner ordmærket MunichFinancialServices, ikke utvetydigt kan fastslås, at der er en forbindelse med de pågældende tjenesteydelser, da sammensætningen sprogligt set er ukorrekt, og dermed indebærer en tvetydighed. Den berørte kundekreds vil derfor som følge af varemærkets flerhed af betydninger ikke, medmindre den foretager en supplerende fortolkning, få den opfattelse, at det ansøgte varemærke har den påståede beskrivende karakter, som appelkammeret har anerkendt.
- 15 Hvad dernæst angår den måde, hvorpå ordet opfattes, er sagsøgeren af den opfattelse, at den angiveligt beskrivende karakter af det ansøgte varemærke, som følge af den grammatisk set udsædvanlige sammensætning af ordet, ikke fremgår automatisk og uden videre.
- 16 Hvad endelig angår betydningen af den egenskab, som varemærket henviser til i forhold til varen eller tjenesteydelsen, navnlig efter forbrugernes opfattelse, er sagsøgeren af den opfattelse, at den potentielt berørte kundekreds helt sikkert ikke tillægger det afgørende betydning at vide, om de omhandlede finansielle tjenesteydelser netop kommer fra en tjenesteyder, der er etableret i München, da det i relation til tjenesteydelser er helt ligegyldigt, hvor tjenesteyderen har sit hjemsted.

- 17 Sagsøgeren har med henvisning til punkt 30 i generaladvokat Jacobs' forslag til afgørelse i forbindelse med dommen i sagen KHIM mod Wrigley for det tredje anført, at der kun er behov for at undgå, at der kan opnås enerettigheder til ord, der i henhold til artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94 er beskrivende, når konkurrenterne har et rimeligt klart og forudsigeligt behov for at kunne anvende præcis dette ord til at beskrive visse egenskaber ved deres varer eller tjenesteydelser. Ifølge sagsøgeren eksisterer der i det foreliggende tilfælde ikke et sådant behov, da konkurrenterne benytter sig af grammatisk set korrekte udtryk (som f.eks. udtrykkene »financial services coming from Munich« eller »financial services being offered from Munich«) og dermed begrebsmæssige sammensætninger, der virkelig har en klart beskrivende karakter. Sagsøgeren har i øvrigt generelt henvist til den argumentation, som selskabet gjorde gældende over for Harmoniseringskontoret.
- 18 Harmoniseringskontoret har bestridt samtlige de af sagsøgeren fremførte argumenter. Appellammeret har således ifølge Harmoniseringskontoret med rette afvist det af sagsøgeren ansøgte varemærke, fordi det udelukkende er beskrivende.
- 19 Harmoniseringskontoret har nærmere bestemt gjort gældende, at forbrugerne ikke vil opfatte ordmærket MunichFinancialServices som en henvisning til en bestemt virksomhed, men snarere som en rent beskrivende angivelse som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94.
- 20 Hvad for det første angår bestanddelen »FinancialServices« er denne del ifølge Harmoniseringskontoret direkte udtryk for de tjenesteydelser, for hvilke varemærket er søgt registreret.
- 21 For det andet har Harmoniseringskontoret med hensyn til bestanddelen »Munich« anført, at en stedsangivelse generelt i relation til finansielle tjenesteydelser, men i særdeleshed inden for bank- og forsikringsområdet, sædvanligvis anvendes og forstås som en henvisning til hjemstedet for den virksomhed, der leverer de pågældende tjenesteydelser.

- 22 Harmoniseringskontoret har ligeledes lagt vægt på den omstændighed, at München er almindeligt kendt som et finanscentrum.

Rettens bemærkninger

- 23 Indledningsvis bemærkes, at i det omfang stævningen generelt henviser til argumenter fremsat i de dokumenter, der er fremlagt under den administrative procedure ved Harmoniseringskontoret, opfylder den ikke kravene i artikel 44, stk. 1, litra c), i Rettens procesreglement, og argumenterne kan derfor ikke tages i betragtning (jf. i denne retning Rettens dom af 7.11.1997, sag T-84/96, Cipeke mod Kommissionen, Sml. II, s. 2081, præmis 33, og af 31.3.2004, sag T-20/02, Interquell mod KHIM — SCA Nutrition (HAPPY DOG), Sml. II, s. 1001, præmis 20).
- 24 I medfør af artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94 udelukkes »varemærker, som udelukkende består af tegn eller angivelser, der i omsætningen kan tjene til at betegne varens eller tjenesteydelsens art, beskaffenhed, mængde, anvendelse, værdi, geografiske oprindelse, tidspunktet for varens fremstilling eller for præstationen af tjenesteydelsen eller andre egenskaber ved disse« fra registrering. I artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 40/94 er det desuden fastsat, at »[s]tk. 1 finder anvendelse, selv om registreringshindringerne kun er til stede i en del af Fællesskabet«.
- 25 Artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94 er desuden ifølge retspraksis til hinder for, at tegn eller angivelser, der er nævnt i denne bestemmelse, forbeholdes en enkelt virksomhed på grund af deres registrering som varemærke. Bestemmelsen forfølger herved et mål af almen interesse, som kræver, at sådanne tegn eller angivelser frit kan anvendes af alle (jf. Rettens dom af 27.2.2002, sag T-219/00, Ellos mod KHIM (ELLOS), Sml. II, s. 753, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis, og af 27.11.2003, sag T-348/02, Quick mod KHIM (Quick), Sml. II, s. 5071, præmis 27).

- 26 Desuden er de tegn og angivelser, der er omhandlet af artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94, sådanne tegn og angivelser, der i forbrugernes normale sprogbrug – enten direkte eller ved henvisning til en af dens væsentligste egenskaber – kan tjene til at betegne den vare eller tjenesteydelse, for hvilken der er ansøgt om registrering (Domstolens dom af 20.9.2001, sag C-383/99 P, Procter & Gamble mod KHIM, Sml. I, s. 6251, præmis 39). Spørgsmålet om, hvorvidt et tegn er beskrivende, skal følgelig vurderes dels i forhold til, hvordan den berørte kundekreds opfatter tegnet, dels i forhold til de pågældende varer eller tjenesteydelser (jf. Rettens dom af 27.2.2002, sag T-34/00, Eurocool Logistik mod KHIM (EUROCOOL), Sml. II, s. 683, præmis 38).
- 27 I det foreliggende tilfælde er de tjenesteydelser, der er omhandlet af varemærkeansøgningen, finansielle tjenesteydelser uden nogen nærmere præcisering. Selv om det ansøgte varemærke i øvrigt er sammensat af engelske ord, er navnet på byen (München), som er den første del af varemærket, betegnelsen for en tysk by. De øvrige ord, som varemærket er sammensat af, nemlig »financial« og »services«, er desuden meget anvendte engelske ord, som med en tilsvarende ortografi forekommer i flere andre fællesskabssprog. Under disse omstændigheder må den relevante kundekreds anses for at være sammensat af engelsktalende gennemsnitsforbrugere i Fællesskabet samt af gennemsnitsforbrugere i andre af Fællesskabets sprogområder – herunder navnlig af tyske forbrugere – som i det mindste har et grundlæggende kendskab til engelsk.
- 28 Der skal på grundlag heraf, i forbindelse med anvendelsen af det absolutte registreringsforbud i artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94, tages stilling til, om der for nævnte relevante kundekreds består en direkte og konkret forbindelse mellem ordmærket MunichFinancialServices og de tjenesteydelser, for hvilke varemærkeansøgningen blev afslået, dvs. finansielle tjenesteydelser, der henhører under klasse 36 i Nice-arrangementet.
- 29 Det bemærkes herved, at den relevante kundekreds ikke vil have vanskeligt ved at opfatte bestanddelen »FinancialServices«, der indgår i det ansøgte varemærke, som en perfekt engelsksproget beskrivelse af de finansielle tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen.

- 30 Det rejser imidlertid det spørgsmål, om den rent beskrivende karakter af bestanddelen »FinancialServices« i forbindelse med en helhedsvurdering af det ansøgte varemærke ophæves af, for det første, tilføjelsen af ordet »Munich« og, for det andet, af den angiveligt grammatisk ukorrekte struktur og, for det tredje, af den særlige ortografi.
- 31 Hvad for det første angår den omstændighed, at det i tegnet er det engelske navn for byen München, der anvendes, finder Retten, at dette ikke hindrer den relevante kundekreds i umiddelbart, uden nogen videre overvejelser, at forstå, at der er tale om den tyske by.
- 32 Hvad dernæst angår tegn eller angivelser, der kan tjene til at betegne den geografiske oprindelse af kategorier af varer, for hvilke der ansøges om registrering af varemærket, navnlig geografiske navne, består der ifølge retspraksis en almen interesse i at udelukke enerettigheder over dem (Domstolens dom af 4.5.1999, forenede sager C-108/97 og C-109/97, Windsurfing Chiemsee, Sml. I, s. 2779, præmis 26, og Rettens dom af 15.10.2003, sag T-295/01, Nordmilch mod KHIM (OLDENBURGER), Sml. II, s. 4365, præmis 30). Denne praksis finder ligeledes anvendelse på tjenesteydelser.
- 33 Dette gælder så meget desto mere i relation til finansielle tjenesteydelser, idet stedsangivelser inden for dette område sædvanligvis anvendes og forstås som en henvisning til hjemstedet for den virksomhed, der leverer de pågældende tjenesteydelser, og dermed til det sted, hvorfra tjenesteydelserne i princippet ydes. Den omstændighed, at den geografiske angivelse eventuelt kan have andre betydninger, er irrelevant, idet det ifølge retspraksis er tilstrækkeligt, at det pågældende tegn i mindst en af dets mulige betydninger betegner en egenskab ved de pågældende varer eller tjenesteydelser (dommen i sagen KHIM mod Wrigley, præmis 32).
- 34 I det foreliggende tilfælde bemærkes, at byen München er almindeligt kendt som et vigtigt finanscentrum og af den berørte kundekreds anses for et sådant. Dette er

blevet konstateret såvel af undersøgeren ved Harmoniseringskontoret i dennes afgørelse af 18. februar 2002 som af Harmoniseringskontoret i dets svarskrift. Sagsøgeren, der under retsmødet blev opfordret til at fremkomme med sine bemærkninger hertil, har i øvrigt ikke bestridt den betydning, som byen München har på området for finansielle tjenesteydelser.

- 35 Det følger heraf, at appelkammeret med rette har fundet, at navnet på byen München efterfulgt af udtrykket »FinancialServices« af den relevante kundekreds i alt væsentligt vil blive opfattet som en geografisk angivelse af tjenesteydernes oprindelsessted eller af det sted, hvor de udbydes. Tilføjelsen af ordet »Munich« til udtrykket »FinancialServices« kan ikke svække den beskrivende karakter, der er forbundet med dette udtryk. Det styrker derimod udtrykkets beskrivende karakter, fordi byen har stor betydning inden for området for finansielle tjenesteydelser.
- 36 Hvad for det andet angår den omstændighed, at det pågældende tegn angiveligt har en grammatisk ukorrekt struktur, bemærkes, at dette — såfremt det antages at være godtgjort — ikke ændrer ved den ovenfor nævnte bedømmelse af det omtvistede tegn (jf. i denne retning Rettens dom af 12.1.2000, sag T-19/99, DKV mod KHIM (COMPANYLINE), Sml. II, s. 1, præmis 26, og af 26.10.2000, sag T-360/99, Community Concepts mod KHIM (Investorworld), Sml. II, s. 3545, præmis 23).
- 37 For så vidt angår for det tredje det omtvistede tegns særlige ortografi, som består i, for det første, at der ikke er noget mellemrum mellem de tre sammenstillede ord, som tegnet består af, og for det andet, at hvert af de tre sammenstillede ord begynder med et stort bogstav, må det bemærkes, at dette ikke er et kreativt element, hvorved tegnet i sin helhed bliver egnet til at adskille en virksomheds varer fra andre virksomheders (jf. i denne retning Rettens dom af 31.1.2001, sag T-331/99, Mitsubishi HiTec Paper Bielefeld mod KHIM (Giroform), Sml. II, s. 433, præmis 25). I øvrigt ophæves den virkning, som en sammensætning uden mellemrum måtte have, fuldstændig af den omstændighed, at de tre ord, som udgør det omtvistede

ordmærke, hver især begynder med et stort bogstav. Appellkammeret har således med rette fastslået, at ordmærket MunichFinancialServices af den relevante kundekreds vil blive læst, hørt og forstået som »Munich Financial Services« (den anfægtede afgørelses punkt 9).

- 38 Det må konkluderes, at der intet belæg er for, at tilføjelsen af ordet »Munich« til udtrykket »FinancialServices« skulle tilføre ordmærket MunichFinancialServices en særlig yderligere bestanddel, hvis virkning er, at det fratages sin rent beskrivende karakter i relation til finansielle tjenesteydelser, der udbydes fra München (jf. i denne retning Rettens dom af 7.6.2001, sag T-359/99, DKV mod KHIM (EuroHealth), Sml. II, s. 1645, præmis 26).
- 39 Det følger af de foregående betragtninger, at det omtvistede ordmærke gør det muligt for den berørte kundekreds umiddelbart og uden yderligere overvejelse at knytte en konkret og direkte forbindelse til de finansielle tjenesteydelser, der udbydes fra München, og som henhører under kategorien »finansielle tjenesteydelser«, som varemærkeansøgningen vedrører.
- 40 Denne bedømmelse ændres ikke af sagsøgerens argument om, at der kun er behov for at undgå, at der kan opnås enerettigheder til ord, der i henhold til artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94, er beskrivende, når konkurrenterne har et rimeligt klart og forudsigeligt behov for at kunne anvende præcis dette ord til at beskrive visse egenskaber ved deres varer eller tjenesteydelser.
- 41 Retten minder herved om, at det, for at Harmoniseringskontoret kan udelukke et varemærke fra registrering med hjemmel i artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94, ikke kan kræves, at de i denne bestemmelse omhandlede tegn eller angivelser, som udgør varemærket på tidspunktet for indgivelse af ansøgningen om registrering, faktisk anvendes til at beskrive varer eller tjenesteydelser som dem, for hvilke ansøgningen er indgivet, eller deres egenskaber. Det er tilstrækkeligt, hvilket fremgår af selve bestemmelsens ordlyd, at disse tegn og angivelser kan anvendes til

sådanne formål. Et ordmærke skal således i henhold til denne bestemmelse udelukkes fra registrering, såfremt det i det mindste i en af dets mulige betydninger betegner en egenskab ved de pågældende varer eller tjenesteydelser (dommen i sagen KHIM mod Wrigley, præmis 32).

- 42 I det foreliggende tilfælde vil det omtvistede ordmærke utvivlsomt kunne tænkes anvendt af andre erhvervsdrivende inden for den finansielle sektor, som ønsker at vise, at deres tjenesteydelser leveres fra München, der, som ovenfor anført, er et af de vigtigste finanscentre i Tyskland. Det bemærkes i denne forbindelse, at den geografiske lokalitet, hvorfra tjenesteydelsen leveres, er en egenskab, som udtrykkeligt er anført i artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94. Sagsøgerens argument må følgelig forkastes.
- 43 Appellkammeret har således med rette fundet, at ordmærket MunichFinancialServices er en beskrivelse af de omhandlede finansielle tjenesteydelser.
- 44 Sagsøgerens eneste anbringende må således, ligesom søgsmålet i sin helhed, forkastes som ugrundet.

Sagens omkostninger

- 45 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Sagsøgeren har tabt sagen og bør derfor pålægges at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Harmoniseringskontorets påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEEN (Femte Afdeling)

- 1) **Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) frifindes.**

- 2) **Sagsøgeren betaler sagens omkostninger.**

Vilaras

Martins Ribeiro

Jürimäe

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 7. juni 2005.

H. Jung

Justitssekretær

M. Vilaras

Afdelingsformand